

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem, ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

23. Tument scientia saeculari & argutijs dialecticis. Simiae Aristotelis, rationem Scripturarum regulam figunt. Sillogismorum jactant acumina. Ab Ecclesiasticis iudicibus provocant ad Peripateticorum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

& paupertatis pallio ingens auri & opum studium latuisse atque vigiisse Sanctus ille non obscure tradit. *Hic*, inquit, tacet, alibi crimnatur; mittit per universum Orbem Epistolas Biblicas, prius auriferas, nunc maledicas. De Pelagio sermo est: quem auriferas, hoc est aurum auctori suo afferentes litteras scripsisse testatur. Quae usque adeo flagravir in eis cupiditas, ut Regum instar vel mercatorum Indica commercia exercentium, opes Ophyr accerferent. De quo Hieronymus explicans magis superiorem locum: Vos de crastino scilicet non cogitatis & in-

Hieron. praefat. in 3. comment. Hieron.

Lib. 2. Dial. advers. Pelag.

stare avium, praesentibus contenti estis quorum Epistola Biblica voluit trans Aethiopia, us inter Simus & Fayos nova de Ophyr Salomoni dona mittantur. Divitias pompa comitari solet, hinc vestium splendor in Pelagianis & saecularis fastus enituit. Argumento est illa Pelagianorum cum Sancto Germano in Britannia disceptatio, quam cum inire statuisent, processerunt conspicui divitijs, veste fulgenti circumdatis assentatione multorum, ut tradit Constantius vita Sancti Germani Scriptor.

Constant. lib. 2. vita S. Geron. c. 19. apud Sarrin Tom. 4.

Tument scientiam saeculari & argutijs Dialecticis, Simiae Aristotelis, rationem Scripturarum regulam figunt. Syllogismorum jactant acumina; ab Ecclesiasticis iudicibus provocant ad Peripateticorum Scholam. Pruritus scribendi multa volumina, & aliorum velut indoctorum contemptus.

CAPVT XXIII.

SCIENTIARVM quoque saecularium magna inter Pelagianos aestimatio, & quia contentions erant filij maxime Dialecticae, qua quilibet contra veritatem a pertinacibus per argutias Philosophicas defendi solet. Vnde Prosper: Manifestum est hunc non Dei spiritum habere sed mundi, & de illa saecularis sapientia tunc doctrina. Et Hieronymus Pelagium notans: Nos Pythagorica Philosophia nutamus superbiis. Hinc omnibus modis videri volebant Dialectici & Aristotelici, ut syllogismis nebulas imperitorum oculis ofunderent. *Quae tibi argumenta succurrunt?* inquit Augustinus, *quae Aristotelis Cathegoriae*, quibus ut in nos velut artifex disputator insilias videri appetis eliminatus? Et alio in loco: *Vbi est acumen tuum quo tibi videris & Cathegorias Aristotelicas affecutus*, & etiam Dialecticae artis astutiam? Et rursus *Vides nempe quam Dialectice nihil dixeris* &c. videris illius artis verbis ad hoc uti, ut eis insilias attonitos facias imperitos, volendo videri esse quod non es. Quam vanitatem sepiissime Pelagianis exprobrat. Hinc omnia ambigua, humanis metiri ac decidi volebant rationibus, quas ubique crepabant ut Philosophi solent. *Cum igitur*, inquit Iulianus, *liquido clareat, hanc sanam & veram esse sententiam quam primo loco ratio*, deinde scripturarum munivit autoritas. Nempe primum locum apud Pelagianos tenet ratio cui scripturas omnes aptandas esse contendunt, tametsi eis contrarium dicere viderentur: Iulianus: *Vbi verborum communitas ingerit quaestionem*, ad imperf. f. 94. *hibeatur regula rationis, ad cuius aequalitatem quae putabantur deflexisse tendantur*. Et regulam Pelagianam figens: *Quod ratio*, inquit, *arguit non potest autoritas vindicare*. Cui quidem usque adeo adharet mordicus ut Apostolum perturbatae mentis futurum dicat, si quidquam contra rationes apertissimas a se prolatas loqueretur.

In Epist. ad Demet.

Lib. 2. Dial. advers. Pelag.

Aug. lib. 1. cont. Iul. c. 4

Lib. 3. c. 2.

Cap. 7.

Lib. 1. cont. Iul. c. 7.

Lib. 1. oper. imperf. f. 94.

Lib. 2. f. 223.

Ibid. f. 447.

Lib. 3. Dial. advers. Pelag.

inquit Hieronymus, *iactant discipuli tui nullum argumentationi tuae posse & problematibus respondere?* Gloriabantur enim suos, per syllogismorum spemeta disputando ac philosophando decurrere. Hinc illa de suorum dogmatum tanquam clarissima certissimaque veritate praesumptio, qua Catholici invidendo sibi in quadam meridie comperta veritatis sine obumbramento ignorationis, ut Iulianus jactitat, insanire videbantur. Hinc arrogantissima de doctrinae Pelagianae victoria, Iuliani gloriatio, qua triumphum huius vocibus canit: *Non ambigentes hoc ipsum maximam esse praemy partem quod in eius dogmatis arce constitimus, quod cum tam multorum livor, sed plurimum error oppugnet, tamen ita supra casus evasit accipites ut invincibilis cluat possessione victoria*. Hinc ille Catholicae Ecclesiae contemptus tanquam stolidorum hominum, & de sece plebis quibus nulla inesset eruditio. *Quia rerum est magna confusio*, inquit Iulianus, *& stolidorum maxima multitudo*, eripiuntur Ecclesiae gubernacula rationis, ut erecto cornu velle sciet dogma populare: nempe Catholicorum de peccato originali. Et alibi Catholici dogmatis & sententiae qua damnati Pelagiani fuerant autoritatem elevans, *Pro se sursum deorsum*, inquit, *plebecularum aut ruralium aut theatralium scita commendant, quae quo sunt promulgata concilio, historia nulla commemorat*. Vnde totam Ecclesiam velut multitudinem caecorum spernit, quae ad aliquid invenendum nihil proficit. Hinc Augustini, quo nullum Ecclesia Doctorem profundiorum habuit, velut hebetis & pistillo obtusioris & ad metam taciturnitatis redacti aspernatio. *Hoc dixerim*, ait Augustinus, *ut ostenderem quam sis acutus, qui me obtusiorum dicit esse pistillo*. Vnde Augustino quasi victor insultat, tanquam non inveniret quid faceret, quo confugeret si iudicium premeretur potestate si in medio eruditorum consisteret scem, si vera rationis tuba, a se scilicet magno tubicine inflata, si auditorum arma circumstantium & sibi faventium cocreparent. Ita suum cum Aug. certamen, vana insanaque

Epist. ad Ctesiph.

Apud Aug. lib. 6. cont. Iul. c. 1.

Lib. 2. oper. imperf. f. 219.

Lib. 2. oper. imperf. f. 212.

Fol. 221.

Lib. 2. cont. Iul. c. 10.

Lib. 2. oper. imp. f. 369.

Lib. 2. ad ver. Iul. c. 10.

In lib. 2. op. imperf. f. 244.

Ibid. f. 243.

In lib. 2. cont. In lib. c. ult.

In lib. 2. op. imperf. f. 243.

cordis imaginatione fingebar. Hinc post acceptam damnationis sententiam ab Ecclesiasticis tamquam imperitis & ignavis, ad Aristotelicos & Dialecticos iudices, tamquam viros prudentia illi sres provocatio, ut non quid diceretur, sed quid consequenter diceretur, secundum Philosophiam scilicet regulas appareret. Nam inquit Iulianus, quid sit consequens, quid repugnans, quibusque concessis, quid lex inexpressibilis & reverenda, rationu cogat inferri nisi doctissimi attentissimusque non iudicat. Cujus arrogantiam retundens Augustinus: Quos, inquit, (Clericos) urbana exagitatos dicacitate vel potius vanitate contemnit, quia non possunt secundum Categorias Aristotelu de dogmatibus iudicare quasi tu qui maxime quereus ex amen volis & Episcopale iudicium de negari, Peripateticorum posu invenire Concilium, ubi de subiecto & hi qua sunt in subiecto contra originale peccatum Dialectica sententia proferatur. Dialecticos enim contemptis Ecclesiasticis, quarebant iudices, & in ea stulta praesumptione ad finem usque perflitire. Nam in postremo opere jam morti proximus scribit Augustinus de Iuliano: *Adhuc circuis querendo Dialecticos & virando Ecclesiasticos iudices.* Nam illos tanquam impe-

ritam vulgi multitudinem non valentem de disputationibus eius iudicare, alia, inquit, cervice & proterva fronte contentus. En genuinam Pelagianam indolis prolem. Quotquot enim sive olim sive nunc humana natura vires extollere & sibi quodlibet, quod est gratia, ascribere conati sunt, per dolos falsae rationis armati sunt, & omne praesidium in humanis rationibus & Philosophia statuerunt. Idcirco, inquit Augustinus, quia intellectu difficile est, contra Ecclesiam materem vestram rationibus vestris quasi parricidalibus praesidium debetis armari? Nam subtracto Philosophiae subsidio totius haeresis illius ruinam esse securam, jam ex Augustino supra diximus. Ex quo fit ut merito omnibus qui in explicatione divinae gratiae humanae rationis & Philosophiae secularis filium jam pertinaciter tenent, illud quod Augustinus adiungit inculcari debeat: *Si vis vivere, noli amare sapientiam verbis, qua evanescit corpore Christi.* Ex sapientia enim, verbi factus, propria eruditionis praesumptio, scribendi praeritus, magnorum voluminum multiplicatio quae uni exiguo libello quatuor, alteri octo Iulianus reddidit, & alteri velut imperitorum delpectus consequi solet.

Ante simulatè sancti, tandem apertè flagitiosi. Fallaces in obtrudendo fictos libros, in negando suos, in corrumpendo alienos. Mendaciorum & restrictionum mentallium architecti peritissimi.

CAPVT XXIV.

In Psalm. 139.

CETERVM aliud vitij genus in Pelagianorum moribus observatum est, quod ex eadem superbia radice pullulat. Cum enim vera non nitatur ad honorem & excellentiam via, fraudibus & imposturis uti solet, ut oculis hominum vel turpitudinem suam tegat, vel major quam sit esse videatur. Omnis enim superbus fictus est, ait Aug. Itaque sive facta sive scripta sive verba spectes fallacissimi esse deprehensi sunt. Et factis quidem simulatores maximos fuisse sanctitatis, cum eorum hypocrisin notamus.

remus satis diximus. Quae tandem in flagitiosa dedecora prorupit, astibus concupiscentiae, vanitatis obicem superantibus. Unde Hieronymus: *Decepsisti plurimos, maximeque eos qui adhaerent mulieribus, & semit se peccare non posse &c. & ad reverentiam illud prophet cum: Gloriam in partibus & parturitionibus da illi D. mine.* Quod respicit etiam illud quod paulo ante dixerat: *Trisilliani te discipuli diligant plurimum, de turpitudine verbum per seitionis & scientia sibi temere vendicantes, soli cum solis clauduntur mulieribus, & illud eis inter corum amplexusque decantant:*

*Tum Pater omnipotens fecundus imbribus aether
Conjugis in gremium laeta descendit &c.*

In lib. 1. Dial. advers. Pelag.

NAM illa suarum virium confidentia in a liberiores primum conversationes tamquam sibi minime periculosas, deinde manifesta flagitia defluere solet, Deo videlicet operantem superbiam aperta turpitudine vindicante. Magna enim fuisse videtur Pelagianorum inter mulierculas conversatio & in tractandis perfectionis praecipis occupatio. De quo Hieronymus: *Verum in tanta es liberalitate ut favorem tibi apud Amazonis tuas concites, ut alio loco scripseris, scientiam legis etiam feminis habere*

deberi, Et paulo post progressum eorum notans: *nec sufficit, inquit, tibi dedisse agniti tuo scientiam. Ibid. Scripturarum nisi eorum voce & canticis delecteris. Tunc enim & ponis in tanto; quod & feminae Deo psallere debeant, in Ecclesia scilicet.* Ecce ipsa dogmata Pelagiana ad feminas demulcendas composita. Hinc illa Augustini in Iulianum exprobratio quod opere conjugali etiam continens nimum delectetur: *Et illa in impudentiam exclamatio: O frontem quatuordecimq; Episcoporum, & fidem quatuordecimq; castorum!* Sed quid miris, si tunc em co devol-